

DRUŠTVO ZA OBNOVU I REVITALIZACIJU KULE STOJANA JANKOVIĆA – MOSTOVI – kratki opis aktivnosti Društva

Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi (službeno ime, ovdje skraćeno na 'MOSTOVI'), osnovano je 2006 g. Napori članova društva (u kojem su također aktivni i svi sadašnji vlasnici Kule), koncentrirani su prvenstveno na konstruktivno-građevinski popravak srušenih dijelova Kule, te na revitalizacijske aktivnosti, koje bi joj trebale osigurati vitalnost i samoodrživost, na način da također pomogne i obnovi i razvoju njenog okruženja te poboljšanju životnih uvjeta lokalnog stanovništva.

Pozadina i vizija

Ravni Kotari i Bukovica u zaleđu Zadra stoljećima su bili mjesto dodira i interkulturalnog miješanja različitih civilizacija i religija (u tom smislu posebno je znakovit naziv sela oko Kule: *Islam Grčki i Islam Latinski*). Ovi različiti civilizacijski utjecaji rezultirali su značajnim i produktivnim međukulturalnim utjecajima i miješanjima, ali također i razlikama i tenzijama, koje su povremeno eksplodirale u neprijateljstva, kao što se dogodilo u nedavnom ratu prilikom raspada bivše Jugoslavije. Niz spomenika kulture u regiji primjeri su značajnih kulturnih interakcija. Neki od njih, međutim, uključujući i Kulu Stojana Jankovića teško su stradali u ratu ili post-ratnom periodu.

Primarni i najhitniji cilj društva *Mostovi* je fizička obnova, rekonstrukcija i revitalizacija teško oštećenog kompleksa Kule Stojana Jankovića. Obnovljenu Kulu vidimo kao centar znanstvenih, obrazovnih, kulturnih i razvojnih projekata i aktivnosti. U tom smislu, MOSTOVI su inicirali i posredovali u sklapanju sporazuma između vlasnika Kule i Sveučilišta u Zagrebu o uspostavljanju Međunarodnog sveučilišnog centra u tzv. „Sjevernom krilu“ kompleksa. To je vrlo ambiciozni projekt, koji zahtijeva znatna sredstva, ali kad se jednom provede predstavljat će revitalizaciju objekta kulturne baštine na primjeren način. Drugi ambiciozni cilj MOSTOVA je da obnovljena povijesna jezgra Kule posluži za prezentaciju najkvalitetnijih dijelova kulturno povijesnog naslijeđa Kule, tj. da vrijedni izlošci iz bogatih zbirki, arhiva i biblioteke Kule postanu javno dostupni, u atraktivno koncipiranom, modernom Centru muzejskog tipa.

Vizija MOSTOVA ide i dalje od obnove i revitalizacije samog kompleksa Kule, kao vrijednog objekta kulturne baštine. Uvjereni smo da Kula Jankovića, kao zajedničko kulturno naslijeđe, ima potencijal da bude u srži revitalizacije i socijalne i ekonomske potke lokalnih zajednica, na dugoročnu dobrobit stanovnika bliže i dalje okolice. Upravo zahvaljujući viševjekovnim zajedničkim povijesnim i simboličnim vrijednostima, ovakvi objekti mogu pomoći u ponovnom građenju veza i „mostova“ između različitih etničkih i/ili religijskih zajednica, tako razvijajući bolje uzajamno shvaćanje i uvjete za stvarniju pomirbu, te šire, za uočavanje i prihvaćanje činjenice da kulturna raznolikost može predstavljati više kvalitetu i bogatstvo nego problem. U tom smislu MOSTOVI također podupiru i učestvuju u akcijama kojima je cilj pomoć lokalnom stanovništvu da zaliječi još uvijek svježe rane rata, normalizira životne uvjete, osposobi se za razrješavanje konflikata mirnim putem, da razvije vještine izgradnje mira te obnovu samopouzdanja.

Nadalje, MOSTOVI podržavaju i potiču aktivnosti orijentirane prema turizmu, s obzirom da se Kula Jankovića (kao i cijela nedovoljno razvijena i „zabačena“ regija Ravni Kotara i Bukovice, s nizom i drugih vrlo vrijednih a gotovo nepoznatih objekata kulturne baštine) u stvari nalazi u neposrednoj blizini živih turističkih središta Zadarske i Posedarske rivijere.

Obnova i revitalizacijske aktivnosti u Kuli Jankovića

S obzirom na iznimnu vrijednost objekta kulturne baštine prve kategorije, Ministarstvo kulture RH započelo je 2002 g. s njegovom poslijeratnom obnovom. MOSTOVI su također uspješni osigurati i nešto dodatnih sredstava iz drugih izvora i time ubrzali radove. Od 2008. g. MOSTOVI imaju odgovornost organiziranja svih koraka u **radovima obnove** Kule i nadzirati njihovu realizaciju uz racionalno trošenje sredstava, ujedno osiguravajući da se svi radovi obnove Kule izvrše na najvišoj stručnoj razini.

Do kraja 2012 g. konstruktivno i građevinski je sanirano 5 zgrada u kompleksu. Također su obnovljene vanjske zidine kompleksa, uključivši glavnu ulaznu „kapiju“ s velikim kamenim lukom, te je obnovljen značajni dio infrastrukture. U **revitalizacijskim aktivnostima** MOSTOVI su osigurali svu logističku podršku na terenu u brojnim aktivnostima, manifestacijama i projektima. U njima su MOSTOVI često bili partner a u nekima i predlagач-organizator (u 2012 g. u tijeku je 6 projekata, od kojih su u 3 MOSTOVI bili predlagач). Mnogo više detalja o pojedinim projektima i aktivnostima, uključivo i izbor slikovnih materijala, može se naći na <http://www.kulajankovica.hr>. *The Identity brochure* o MOSTOVIMA (na engleskom) dana je na <http://www.kulajankovica.hr/en/association/identity-brochure/>, a sažeti *Vizualni vodič* na <http://www.kulajankovica.hr/en/association/short-visual-guide/>.